

Panis Evangelici Fragmenta Quadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosé & sedulo collecta, Sanctorum Patrum, variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas Conciones fideli Populo ...

Lingendes, Claude de
Coloniae Agrippinae, 1689

XCIX. Docet modum cogitandi de annis suis: & primo de elapsis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56368](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56368)

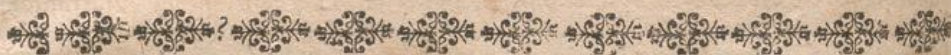
Dominus. Exosculemandus Crucifixus. Amen veni Domine Iesu. Eliciendi iterum actus contritionis, & sapius pronuntianda, lucranda Indulgentiæ causa, nomina Iesus & Mariæ. Ornandus lectus cum Sponfa, sed virtutum actibus, & præsertim humilitatis: Tunc enim Principes appellantur nomine proprio, quod Maximilianus Imperator, & Neposeius Carolus V. multis ante mortem diebus voluere. ut & Rabbi Salomon observat de Davide, eum à Scriptura, in morte solo nomine fuisse appellatum. 3. Reg. cap. 2. *Appropinquaverunt dies David ut moreretur?* Item actus obedientiæ producendi, patientiæ, misericordiæ,

confidentiæ, & pœnitentiæ, exemplo Augustini qui ante mortem recitabat Psalmos pœnitentiæ, dicens nullum Christianum absque pœnitentiâ decedere debere: Quin & multi iubent se deponi in cinere ut S. Franciscus. 4. Demum cum paulatim destituimur viribus, gratiæ iterum Deo agenda, Deo iterum vita, & omnia nostra offerenda, & tandem finiendum in illa voce *Pater in manus tuas* & in nominibus Trinitatis, & Iesu, & Mariæ.

Moriatur anima mea morte iustorum, & fiant novissima mea horum similia.

Amen.

* *

FERIA TERTIA.

HEBDOMADÆ SANCTÆ.

CONCIO PRIMA.

Elapsum vitæ tempus considerandum: & quomodo.

Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anima mea. Isaia 38.

HOC commune dictum est Patrum spiritualium, defectum in vita interiori communissimum, & unde omnia ferè mala oriuntur esse defectu reflexionis: de quo saepe conqueritur Scriptura: Ierem. 12. *Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est qui recogitet corde:* Isaïas ita expostulat cap. 57. *Iustus perit, & non est qui recogitet in corde suo:* Ita Moles in suo Cantico. *Vitam saperent & intelligerent ac novissima providerent.* Et quidè iure merito. 1. Quia reflexio est propria hominis cognitio, nam animalia non utuntur reflexione: immò neque sensus in seipsum reflectitur, neque phantasia hominis, sed solus intellectus. 2. Quia prima actio

directa vix monet movetque, & vix est principium operationum inde procedentium propter breviter. 3. Quia reflexio proprie pertinet ad discursum, unde quæ primo occurrunt habent ferè rationem antecedentis, reflexio consequentis. 4. Quia ferè non meminimos primarum actionum directarum, unde tam multa transeunt in oblivionem, & sola ferè reflexio manet recordatione: hinc accidit ut contemplativi maneant saepe sine actione, & vix meminerint eorum quæ cogitarunt. 5. Quia non satis res cognoscitur, per primam cognitionem, & per primum intuitum, sed sapius iteranda est cognitio ut afficiat.

His

His de causis sapienter fecit Ezechias cum dixit, *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.* Porro illud adverte quod dicit. *Recogitabo tibi,* hoc est coram Domino; nam quæ soli consideramus, vix habent effectum, sed quæ considerantur coram Deo. Et illud est quod ego hodie à vobis exigo, ut coram Deo recogitemus omnes annos nostros. Quod si coram Deo, certè etiam cum Deo, secundum illud Prophetæ, *Opus meum cum Deo meo,* non enim ut possumus sine Deo, non tantum præsentem, sed etiam auxiliante: Auxilium quippe nostrum à Domino Sed id omne mediante Mediatrice nostra, quæ est Virgo Maria, ad quam recurramus. AVE MARIA.

Magnum in vita malum est, quod dies nostri, & anni fere omnes inutiliter nobis fluunt, ac sine ulla consideratione: non enim dissimiles sumus illis qui abortivi nascuntur, & in lucem veniunt per tenebras, & in mortem potius, quam in vitam generantur; de quibus lobus cap. 10. *Fuissim, quasi non essem, de utero translatus ad tumulum.* Ut nimirum eiulandi infantes prius abeunt è vita, quam in ea quicquam noverint, aut fuerint experti; ita plerique eorum quibuscum vivimus, & quidem sapientum sæculi, ex eadem statione excedunt, etiam senes, ignari quid verè fuerint, fecerint ve, ut qui nunquam, ut par est, corde recogitent. Nam quoad præterita; nihil in nobis ferè nisi neglectus, & ut loquitur Pindarus, spissa oblivionis nubes. In præsentibus stupor, & ignorantia; quasi ve d'omnia temerè, & fortuitò nobis contingant: De futuris nulla provisio; & proinde in vita nostra, omnia perturbata ac sine ordine. Ad quorum incommodorù remedium hoc hodie molior, ut doceam rationem recogitandi omnes annos nostros. 1. Ut nos ipsos semel cognoscamus, & statum animæ nostræ; tum

ne nos multa oblivione prætereant, tum ne decipiamur, putantes nos alios esse, quam simus; 2. Ut aliquando tandem aliquem ordinationem in vita nostra ponamus, neque ex occasione, & temerè ea à nobis traducatur, sed ex certa & salutari lege nobis à ratione & à religione constituta; Ut id rectè facias.

I. Dispositio est, ut omnia alia deseras: Itaque omnem aliam occupationem missam facito, ut isti tanquam præcipua vacare possis. Quam enim illud est iniustum, ut tempus habeas pro aliis vel tuis, vel amicorum negotijs; nullum verò pro ista re quæ æternitatem respicit, & maximè seria est: cum cætera omnes sint temporales, & ferè ludicra. Porro unum est necessarium.

II. Modus est ut tota mens in eo desudet, & in hanc unam cogitationem incumbat, seque defigat. Alioquin enim quid ab ea sperandum quæ nisi contineatur, vagatur per diversa est que ut ait Abbas Serenus apud Cassian. Collat. 7. *ἀεικίνητος, ἢ πολυκίνητος,* semper mobilis, & multum mobilis, unde eam Salomon appellat *πολυφροντίδα,* sensum multà & varia cogitantem. Quapropter ea colligenda est & in unum cogenda, ut negotium de quo agimus procedat, idque esto modo faciendum.

III. Cogitate ad id obligari magis quam ad alia. Certè cum aliis nominibus, & titulis satisfacias, cur non etiam nomini Christiano? homines prudentes sæpè per intervalla agnoscunt statum suorum negotiorum. Vide diligentiam mercatorum, quomodo rationum suarum libros recognoscant, ut sciant, lucrum ne fecerint an damnum. Item qui aliena bona tractant, suas rationes componunt, omnia scribunt, & notant. Quin tu eadem uteris diligentia in opere tanti momenti, quod æternitatem spectat.

IV. Quærenda est opportunitas loci, & temporis, hoc est otium, & secretum, vel domi

domi tuæ, vel in Ecclesijs, vel Monasterijs, idque ad plures dies consequentes, ubi facias, quod de se Ezechias cum Rex esset, profiteri non dissimulavit: *Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anima mea.* Quoniam vero anni tui, vita tua sunt; illius considerationem sic partire: ut I. consideres præterita, tum præsentia, tum futura, eo ordine quo existunt in rebus; hæc enim sunt, ait Nazian. or. 2. de Paschate, huius nostri temporis, fluxæque, & caducæ naturæ segmenta; & quidem præterita, ut lugeas, atque emendes; præsentia, ut te cognoscas, ac iudices; & futura, ut disponas. Ego tuas considerationes præcedam, ut tibi viam aperiã, & hodie in solo præterito conquiescam.

I. Consideratio. Quæ præterita sunt, ita præterunt ut non sint amplius, nec illa unquam futura sint, immò a ratione præteritionis facta sint impossibilia: Namque adhuc futura sunt, licet nondum sint, erunt tamen aliquando: Item quæ nunquam futura sunt, quia tamè sunt possibilia, esse possunt aliquando, nullam enim magis habent repugnantiam ad esse quàm futura: Sed quæ præterita sunt, ita amplius non sunt, ut deinceps esse non possint, hinc enim quod fuerunt aliquando, habent repugnantiam ut sint.

Itaque animo repete præterita, ea præferunt quæ tam acriter persecutus es, voluptates, risus, delicias, libertatem, convivia, spectacula, ludos, gaudia, congressiones, oblectamenta: hæc enim fuerunt, non sunt, nec erunt in æternum: Sola memoria superest, immò neque omnium. Dicamabo, quodnam sit illarum rerum discrimen, & somniorum? Etenim ut somniorum delectatio solam relinquit memoriam, ita res omnes huius vitæ. Oportet-ne igitur pro rebus sic vanis, sic caducis, sic fallacibus, amittere Cælum, Paradisum, Beatitudinem, ab alienari à Deo, eius amicitia nuncium remittere? Tan-

ti-ne res eæ sunt, ut earum causa exponas salutem, teque adigas ad cruciatus æternos: Audi quid super ea re tui similes nunc in inferis positi iudicent, ac dicant: Sap. 5. *Quid nobis profuit superbia, aut divitiarum iactantia, quid contulit nobis: Transferunt omnia illa tanquam umbra,* &c. copiosè & ornatè.

Eadem ratione repete animo quæ passus es, quæ olim ad eò intolerabilia tibi videbantur: Vide quàm rectè Apostolus, quidquid patimur, appellat *momentaneum hoc, & leve tribulationis nostræ.*

Cogita quæ præterita sunt, esse imaginem futurorum: Etenim & præterita fuerunt aliquando futura: ex futuris facta sunt præsentia: Sed ex præsentibus, in præterita devenerunt. Sicut itaque præterita, iam non sunt, itaque expectas futura, uti ex futuris fieri præsentia, ita ex præsentibus fieri præterita. Quemadmodum igitur præteritæ deliciae & voluptates, honor præteritus, & bona hominum existimatio, & laudis præterita, iam non sunt; ita erit aliquando ut tua omnia præterierint. Quid verò tunc possidebis? Tu itaque utere tua propria experientia, & ne sinas te decipi rerum præsentium fūco, & falsa imagine. Item ex aliorum præterito, tum totum, præteritum aliquando futurum existima: Cogita quid superstiti illi quidem vidisti sepulchro conditi: Idem tibi aliquando contingeret.

II. Consideratio. Quæ præterierunt, ita jam non sunt, ut tamen fuerint aliquando, adeo ut impossibile sit, ea non fuisse, nec facta esse, si facta sunt. Scio S. Magnerem Martyrè authorem vetustissimum lib. 4. contra Theostenem docuisse, tantam esse in Deo potentiam, ut omnia possit, etiam quæ videntur impossibilia: Nihil est, inquit, quod non possit efficere Divina natura, ut idem esse possit Solem, & Nubem: Idè quæ præterierint non esse præterita, & facta, infecta: quomodo autem, &

tem, & quando neque explicari, neque comprehendi potest. Rectè dixit, comprehendi non posse: aliud enim non esset, nisi quod ait Sanct. Augustinus scribens contra Faustum Manichæum, quodd scilicet Deus efficeret, ut quæ vera sunt, jam essent falsa. Sed vide in hoc hominum cæcitatem, qui rerum delectationi tantum intendentes, earum præteritarum acerbitatem non cogitant, cui nunquam providere possunt, quoniam præterita in nostra potestate non sunt. Hoc significavit Bernardus, iam alias à nobis relatus l. 5. de consider. cap. 12. Quæ priora, transierunt, & non transierunt: transierunt à manu, sed non à mente: quod factum est, factum non esse non potest; proinde etsi facere in tempore fuit, sed fecisse, in sempiternum manet: non transibit cum tempore quod tempora transit: in æternum ergo necesse est cruciet, quod perperam te egisse in æternum memineris. Rem accipe in exemplis. Sollicitatur Puella de dispendio Virginitatis: Si tantum præsentem delectationem attendat, si tantum mercedem, si minas præsentis, facillè consentiet: Exiguum est, ait improbus sollicitator, veniale est, & dignum cui ignoscatur. At ego quid ad hoc? omitto dicere gravitatem sceleris, atque dedecus: hoc tantum propono: Si fecerit, irreparabile fecerit: atque ut ait Augustinus lib. de Virg. cap. 27. Non habent quid faciant, ut Virgines sint, in quibus jam factum est ut Virgines non sint.

Item mulier coniugata sollicitatur ut thorum violet: Ah misera quid cogitas! quid moliris? Et ut innumera quæ sunt gravissima omittam, quibus vel mors ipsa est levior; quantum illud putas, quod si feceris, ita feceris, ut deinceps non sit in tua potestate non fecisse? Age deinceps quidquid volueris has deinceps castissima, sed hoc delectari non potest, quod aliquando crimè admiseris. Quod

Tom. II.

factum est, factum non esse non potest. Proinde etsi facere in tempore fuit, sed fecisse in æternum manet. Ac ne illud parum existimes, scito non minimam esse partem supplicij inferorum. Memineris hujus sententiæ Bernardi: Hic est vermis qui non moritur, memoria præteritorum. Semel injectus, vel potius innatus per peccatum, hæret firmiter nequaquã deinceps avellendus, &c. Horreo vermicè mordacem, & mortem vivacem.

Ne igitur præterita contempnas, eo respectu quia amplius non sunt, Etenim licet non sint præsentia, sunt tamen præterita: & sicut cum sunt, delectant; ita postquam fuerunt, cruciant. Esse quidem præterit, fuisse verò non præterit. Quodlibet agit, secundam suam durationem. Præsens fuit exigui temporis, unde per exiguo tempore placuit, & delectavit: præteriti autem nullus est finis. At torquet in præterito, quod cum finem non habeat, neque etiam torquendi finem habet. Necesse est ergo, ut in æternum maneat, quod te in æternum fecisse memineris. Hoc qui cogitaret nunquam peccaret.

III. Consideratio. Quoniã ergo quæ præterita sunt, transierunt à manu tuã, nec sunt amplius in tua potestate, sed talia sunt, qualia erunt in æternum; hic amabo totum tuum præteritum considera, qualis in eo fuisti: hæc enim vitæ tuæ pars perfecta est. Examina singula, & singulos vitæ tuæ annos, ac vide in quibus Deum offenderis, percurrendo cogitationes tuas, verba, opera, omissiones: ini numerum, si potes. Tum appende singulorum gravitatem & malitiam, & ad singula graviora geme, secundum illud. *recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ.* Vide quam vitæ partem innocentem habeas: quota pars ejus inutiliter fluxit, quota pars maculata est criminibus, quàm fœdata, vel deperdita, & amissa, quàm inanis, & vacua. Vnum diem æstima, & reliquorum fac

Hh

con-

conjecturam. Quotam partem Deo, quotas vanitati, sceleri, creaturis & voluptati dedisti? Perge deinceps in reliquos dies, & in totam atque integram vitam præteritam. Cùm verò totum constet ex partibus, scito hanc partem numerandam in integro vitæ tuæ: nam, ut ait Ambrosius, libr. 3. epistolarum 27. Vna hora totius vitæ portio est. Quid vero annos, quid integros dies memorem? Perpende vel singula ferè momenta, ac vide si sit aliquod innocens à culpa. Te igitur cogita quasi ulcus, unde perpetuo defluat sanies peccatorum; Et ex hac consideratione prorumpe in admirationem, cur te Deus tandiu passus sit, ac sustinuerit, nou modo inutilem, sed etiam indignissimum servum, & vilissimam creaturam, & affectu vehementi admirans, inquire hujus tantæ misericordiæ causas ex teipso, ex vita tua pristina, ex Iustitiâ divinâ: & eo major te teneat admiratio, quod te non tantum non rejecerit, sed quod etiam te ad suam amicitiam vocet atque invitet. Atque ut majorem præteritorum notitiam habeas, hîc compone gratias, quas habuisti, occasiones, & opportunitates benè agendi quas tibi dedit Deus; beneficia varia quibus te affecit: Quàm parum Deo respondisti? Quid si hîc finienda esset vita tua? Hoccine totum est quod facere decrevisti? Hiccine virtutum cumulus quem paras? Nihil aliud pro Deo facere statuis? Itane inglorius morieris? Ita-ne vita tua præterita sit, & tu tam parvo sis contentus? Cogita quod sit opus maximum vitæ tuæ, ac erubescere tam esse exiguum. Cogita numerum bonarum tuarum actionum, & tam paruum esse erubescere. Cogita quas huc usque virtutes acquisieris. Cogita quam satisfactionem exhibueris Deo pro tuis delictis. Cogita quam partem expleveris eorum quæ pro æternitate facere decrevisti. Quid moraris? quid expectas; Exigua superest vitæ tuæ pars, &

tantum superest faciendum: Ben-Syræ dictum fuit; Hora brevis, opus magnum.

IV. Consideratio præcedenti est affinis & eam perficite stque ejusmodi: Licet præterita non simul omnia fuerint præsentia; sed per partes, nunc illa, nunc alia, quoniam successivè diversis temporibus facta sunt, tamen in præteritione simul omnia sunt. Vide itaque quanta hinc existat rerum collectio. Certe si singula spectamus, fortasse plurima nobis exigua & minuta esse videbuntur: sed cum uno die quædam facta sint, alia altero, quædam tertio, & alia diebus sequentibus; in fine vitæ simul omnia erunt præterita: quæ quia propè infinita sunt, atque innumerabilia, non sine stupore ingenti, atque admiratione spectari possunt. Si purgamenta corporis servarentur, ac simul spectares, obstupesceres, atque exhorreres: Tua autem omnia in vitâ admixta conservantur univèrsa, & tibi aliquando in unum collecta proponentur. Ejus rei vestigium aliquod habes in Confessionibus generalibus, quanquam multa tuam diligentiam & memoriam prætereant. Hoc itaque tempore, revolve, atque animo repete quæ hæcenus à te gesta sunt. Quis tibi erit sensus, quis animus, quis stupor, quæ admiratio? Cogit in unum tuas omnes vanitates, omnia tua mendacia, turpes omnes tuas cogitationes, omnes lascivos aspectus, tuas omnes distractiones: quot inspirationes repuleris, quot occasiones præterieris, quot bona proposita in vanum abierint, atque infecta remanserint, & alia sexcenta, eadem ratione qua se se morienti tibi ostendent: Non dubito quin tibi illud Iobi eventurum sit, quod scribit cap. 15. *Terrebit eum tribulatio, & angustia vallabit eum. sicut Regem qui praparat ad pralium: hæc enim omnia tele obijcient simul, & animum cingent uti solent copię militares Regem.*

V. Con-

V. Consideratio. Suspensa ob oculos tuos totius tuæ vitæ tabula, hæc Apostoli verba ad Roman. 6. perpende. *Quem ergo fructum habuisti tunc in illis, in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est:* Certè ut ait Chrysofost. si sola memoria pudore afficit, quanto magis ipsa actio? Nos, quidem rerum præsentium titillatio, nos inconsiderantia abripit, nos timor, & hominum complacentia impedit; sed ubi illa omnia deferbuerint, quàm aliter de rebus iudicabimus. Vide qualis fuerit Amnõ, ante, & post scelus 2. Reg. 13. amore in odium converto, *ita ut majus esset odium quo oderat eam, amore quo ante dilexerat.* Atque hic est finis eorum, omnium rerum quæ perperam fiunt. Vide quid primis nostris parentibus acciderit Genes. 3. Statim enim perpetrato peccato, subdit Scriptura: *Et aperti sunt oculi amborum: cumque cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizoniata.* Tu quisquis es, qui nunc in parum honesta consuetudine versaris, & periculosa, nec satis capis, quantum tibi inde dedecoris accersatur, & quantum malorum jaciantur semina; Ne dubites venturum tempus, cum te ingens earum rerum pudor capiet: Cur non potius cum res adhuc sunt in integro non resilis? Erit enim cum ista præterierint. Tunc vexabit te illotum memoria; obstupesces tuam cæcitate, tuam insensibilitatem. Et tu, qui nunc in scelere gloriaris qui maximam partem laudum tuarum facis, vicisse puellæ constantiam, alienum thorum violasse; Erit illud tempus, cum tibi maximo esse probro animadvertes. in illis ad mortem usque erubescas, qui nunc es sine fronte. Ut futura colligas tibi propone præterita: *Quem ergo fructum habuisti tunc in illis in quibus nunc erubescitis?* Cogita cum tibi facere ista in confessione aperienda, quanto id feceris pudore, atque verecundia: Si puduit, cum salutem quaesivisti, quantus erit pudor cum Deus exprobrabit ad pœnam,

VI. Consideratio. Cogita te tuo præterito superstitem esse, ut si tui ipsius hæres esses; & ita te adhuc superesse postquam diu fuisti. Non ita se habet de plerisque, quorum tempus tam verè præteritum est ut omnino sit finitum, & quoad eos penitus perierit, ut in gurgite præteriti immersum. Cum enim tam multorum præterita sint absoluta, ab ultimâ Quadragesimâ, quot tibi cognitos & familiares, robustos, & sanos, divites ac nobiles mors abstulit? Quot sunt mariti vidui, quot viduæ mulieres, quot orbi parentes, quot orphani liberi, quot in illorum numero à morte non opinantes deprehensi? Quid est quod te hucusque Deus toleravit? ad Rom. 2. *Ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? An divitias bonitatis ejus, & patientia & longanimitatis contempnis?* Hujus vitæ prolongationis triplicem causam affert Apostolus; bonitatem Dei seu benignitatem, qua immeritis etiam benefacit; patientiam, seu tolerantiam, qua peccantes homines non statim punit, sed expectat ut resipiscant denique longanimitatem, qua multo tempore, & multa peccata peccatis addentes præstolatur; earum autem immensitatem divitias vocat, quia non tantum immeritis benè facit, sed etiam demerentibus; neque sustinet tantum parum peccantes, sed tam graviter, & tam sæpe peccantes; neque tantum diu expectat, sed aliquando totam vitam; Sed hæc omnia ille contempnit qui nec bonitate tangitur, nec movetur patientia tanta, nec tam proluxa longanimitate vincitur: unde subdit, *Ignoras quod benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit?* ostendens hujus contemptus causam esse ignorantiam, quod nimirum benignitas Dei in hoc tendat, non ut homo vitæ prorogatione utatur ad nova veteribus peccatis adiungenda, sed ut per pœnitentiam resipiscat: quod nisi fiat, vide quid sequatur, *Secundum autem duritiam tuam, & impœnitens cor, thesaurizas tibi iram*

iram in die ira, & revelationis iusti iudicij Dei: tanto enim severior est pœna & vindicta acerbior, quanto peccator diutius est expectatus ad pœnitentiam, nec respicit. Vocat duritiam, quia non emollitur Dei benignitate. Vocat cor impœnitens, quia ex cordis duritia oritur impœnitentia. At peccator durus & impœnitens cor accumulatur; & ita pro divitiis benignitatis, iræ & vindictæ divitias coacervat. Itaque, ut ait Sanctus Gregorius homil. 13. in Ezech. De benignitate Dei iram sibi in die iræ reprobis thesaurizat, quia dum ad pœnitendum tempus accipitur, & ad peccandum exhibetur, ipsum remedium gratiæ vertitur in augmentum culpæ. Vide itaque quantum debeas Divinæ misericordiæ, quæ huc usque te expectavit. Quid scis, cum esses cædendus ut arbor infructuosa, an aliquis tibi istum annum non impetravit à Patre-familias, secundum illud Lucæ 13. ubi Dominus conqueritur se in ficulnea quam in vinea sua plantaverat, fructum non invenisse: *Ecce anni tres sunt, ex quo venio, quærens fructum in ficulnea hac, & non invenio: succide ergo illam, ut quid etiam terram occupat? At ille respondens, dedit illi, Domine, dimitte illam, & hoc anno, &c.* Et vide finem huius prolationis: & quem alium nisi ut fructum afferas, & eum quidem pœnitentiæ. Vide quid circa te interim agat Deus. Cum magna cura te excolit. Denique vide quid deinceps expectare debeas: nempe ut excidaris. Quid scis an illud tempus quod tibi concessum est, jam sit fini suo propinquum? Quid scis an non iam securis ad radicem posita sit? Sanè si semel hoc factum fuerit planè de te actum erit, nihilque aliud superest excisæ ficui præter ignem, quem Ioannes vocat inextinguibilem, tum quia non potest vitari, tum quia æternus est.

Quæ cum ita sint, Auditores, nostrum est serid cogitare, quem fructum à nobis deposcat Deus, & quo tempore. Fructus quem deposcit est secundum uniuscuiusque virtutem & naturam. Enimverò à ficu quærit ficus: à vite uvas, ab aliis arboribus suos naturales fructus. Itaque à te deposcit quod potes, quod vales, secundum dona tibi concessa & naturæ, & gratiæ. Quærit autem omni tempore. Vide enim quod ait Pater-familias; se singulis annis venire quærentem fructum, cum scilicet arbor possit singulis annis ferre. Immo legimus Christum venisse ut quæretet ficus alieno tempore, & cum non invenisset, arbori sic maledixit, ut in instanti aruerit. Marci 11. *Iam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Qui corticem literæ aspiciet, mirabitur cur Christus ficui maledixerit, quod in ea fructum non invenisset, cum re ipsa dicat Evangelista, Non enim erat tempus ficorum: Sed id fecit ad significationem: ostendere quippe voluit, se omni tempore à nobis exigere fructum posse, quo non invento potest quolibet tempore arborem excindere: Et cum mane transissent viderunt ficum aridam factam à radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei: Rabbi, ecce ficus cui maledixisti, aruit. Quam id de multis dicere possumus, quos cum Deus diu sustinisset, nec fructum fecissent, illos aut excidit, aut maledixit. Nunquam ex eis fructus nascatur in sempiternum. Qualis sententia, qualis maledictio! Ab ea nos liberet Christus. Paxit per suam gratiam, ut ipso frui in gloria mereamur.*
Amen.

* *
*